

Стежками рідної Волині

Конспект уроку-подорожі, 2 клас

Любов до Батьківщини починається з любові до рідної природи, до тих місць, де ми народилися. Можна подорожувати чужими, незвіданими куточками планети, а не бачити тієї краси, тих історичних пам'яток, які поряд із нами. Тому разом з вихованцями, їхніми батьками активно подорожуємо цікавими місцями рідного краю, а потім використовуємо здобуті знання на практиці, зокрема на уроках математики.

Ключові слова: таблиця множення, мала батьківщина, математична мова, абстрагувати.

Fedorchuk H. I. Travelling About the Native Volyn.

Love for the motherland begins with love for the native nature, for those places where we were born. You can travel unexplored corners of the world, but not to see the beauty, the historical monuments that are close to us. Therefore we travel actively about interesting places of the native land together with pupils and their parents, and then we use the gained knowledge in practice, particularly at mathematics lessons.

Key words: multiplication table, small homeland, mathematical language, to abstract.

Тема. Закріплення знань таблиці множення числа 2. Розв'язування задач на дві дії різних ступенів.

Мета:

1. Вправляти учнів у засвоєнні таблиці множення числа 2; навчати розв'язувати задачі на множення.
2. Розвивати математичну мову, обчислювальні навички, уміння абстрагувати, порівнювати, робити висновки.
3. Виховувати любов до рідної землі, прищеплювати повагу до народних обрядів, звичаїв.

Хід уроку

I. Вступна частина

У нас сьогодні день незвичний,
Веселий він, математичний.
Тож ми урок вже починаєм
На карту погляди звертаєм.

Мотивація навчальної діяльності. Оголошення теми уроку й очікуваних результатів.

– Як називається область, у якій ми проживаємо? (Волинська, а ще кажуть – Волинь).

Урок сьогодні у нас незвичний – урок-подорож «Стежками рідної Волині».

Волинь – древня земля, оспівана в легендах і піснях, вбрана у зелені оксамити лісів і намисто з озерних перлин. Подорожуючи дорогами Волинського краю, ми зможемо ознайомитися з багатьма пам'ятками історії, культури, відкрити нові імена наших земляків, напитися джерельної води, зануритися у срібні хвилі Світязя, відчутти колорит волинського фольклору.

На нас чекають захоплені маршрути, але щоб подорожувати, необхідно буде виконувати поставлені завдання. Адже сьогодні ми працюємо над темою «Закріплення знань таблиці множення числа 2».

План нашого уроку

Перша зупинка. Рахуємо швидко.

Друга зупинка. Пишемо каліграфічно.

Третя зупинка. Обчислюємо точно.

Четверта зупинка. Працюємо самостійно.

П'ята зупинка. Відпочиваємо весело.

Шоста зупинка. Трудимося разом.

Сьома зупинка. Творимо в групах.

II. Основна частина уроку. Актуалізація опорних знань

Перша зупинка – Оконські джерела.

Майже в центрі озерця Окнище б'ють два потужні джерела карстових вод. Вода виходить з-під землі зі значним тиском, утворюючи на поверхні озера два куполоподібні фонтани, з яких постійно витікають грудочки крейди.

Вода в озері прозора і приємна на смак. Особливістю оконської води є те, що вона не піддається газуванню. Проте хімічні та фізичні властивості її досліджено ще недостатньо, і тому вода не використовується для лікувальних цілей.

Рівень води в озері постійний, воно ніколи не переповнюється, бо сполучається з річкою Окінкою, а також із кількома ставками, де розводять цінну і вибагливу до чистої води рибу – форель.

Налаштуємось на роботу і послухаймо дзюрчання водички, взявшись за руки.

Невеличка розминка – усні обчислювання.

– Як називаються числа при множенні? (*Множники*).

– Порахувати двійками, трійками, п'ятірками.

– У дворі гуляли дві собаки і чотири курки. Скільки разом лап у цих тварин? (*16*).

– Скільки лапок у жука? (*6*).

– Скільки днів у лютому? (*28 або 29*).

– Скільки букв у слові *Волинь*? (*6*).

– Скільки звуків у слові *Волинь*? (*5*).

Друга зупинка – с. Згорани Любомльського району. Хвилинка каліграфії.

Гарно пишемо цифру 2, бо ж тема нашого уроку – закріплення знань таблиці множення числа 2. А ще порахуйте, скільки букв у назві села Згорани? (*7*).
– Чергуйте ці дві цифри до кінця рядка.

– Підкажіть, а чому цифру 7 називають магичною цифрою?

Село Згорани розмістилося серед лісів і озер. За легендою, на цьому місці був густий бір, який загорівся

від блискавки. З часом на згарищі утворилося озеро і сюди прийшли люди – «згоренці». Звідси назва села – Згорани. На його околиці б'є джерельце, яке і в найлютіші морози не замерзає і є одним із витоків річки Нережа. У Великому Згоранському озері часто на зиму залишаються лебеді, не відлітають у теплі краї.

Скажіть, а як люди можуть допомогти лебедям узимку?

А ми з вами зараз графічно зобразимо лебеда.

Третя зупинка – с. Зимне Володимир-Волинського району.

Більше як тисячу років тому великий князь Володимир збудував тут, на Святій горі, дерев'яну Успенську церкву, на місці якої тепер стоїть монастир. Найбільша його реліквія – чудотворний образ Зимненської Богородиці.

Щоб вирушити далі в подорож, двоє учнів на дошці мають написати математичний диктант. Потім – взаємоперевірка.

- Від добутку чисел 2 і 3 відняти 5 – буде... (1).
- Від добутку чисел 2 і 9 відняти 18 – буде... (0).
- Від добутку чисел 2 і 6 відняти 12 – буде... (0).
- Число 40 зменшити на 39 (1).

1001 рік – дата збудування Успенської церкви в Зимненському монастирі.

III. Робота над закріпленням нового матеріалу

Четверта зупинка – с. Колодяжне Ковельського району.

Що ви знаєте про це село?

Дійсно, сім'я Косачів (а це справжнє прізвище Лесі Українки) переїхала до Колодяжного, де Леся почувала себе вдома. Вона цікавилася народним побутом, фольклором і написала близько 80 літературних творів, опісуючи красу нашого Волинського краю.

Робота з підручником. Працюємо самостійно (№ 630).

Розв'язування прикладів.

$2 \times 5 + 5 = 15$. – Цілих 15 років її недовгого життя було пов'язане з цим куточком волинської землі.

- $2 \times 8 - 8 = 8$.
- $2 \times 7 - 5 = 9$.
- $2 \times (15 - 8) = 14$.
- $2 \times 6 + 6 = 18$.
- $2 \times 4 + 30 = 38$.
- $2 \times 9 - 11 = 7$.
- $2 \times (2 + 4) = 12$.

П'ята зупинка – Шацький національний парк.

На території цього парку – 23 озера. Найбільше з них – Світязь, глибина якого сягає 59 метрів. На середині озера є чарівний острів із зеленочубим гаєм та голосистим птаством. Одна качечка прийшла і до нас.

Ходить качка по двору,

Зазиває дівчурі:

– Швидко стали по порядку,

Розпочнем мерщій зарядку.

Покрутили головою,

Стали всі, немов до бою,

Крила в боки розвели

І полетіли, попливли.

Ліва, права, ліва, права,

Роблять ніжки наші вправи,

Не лінуються, присідайте,

Ви здоров'ячко зміцняйте,

Щоб хвороби оминали,

Смутку й слабкості не знали.

Шоста зупинка – замок, в'їзна брама до містечка Любешів.

Можливо, ви скажете, що це нічим не примітно, але особисто для мене – то найрідніший куточок, тому що це моя маленька батьківщина. Мій тато звів будинок біля колись чудового замку, поряд зі старовинним парком і ще тоді не зруйнованими укріпленнями. Коли я була маленька, то ми разом із друзями уявляли і розігрували різні ситуації, які могли ставатися з рицарями, воїнами. Ми знали, що кілька разів спалювали цей замок, майже повністю під час Другої світової війни був знищений красень парк XIX століття. І зараз він недоглянутий, але так хочеться, щоб туристи змогли побачити замок і парк у пристойному вигляді.

Робота в групах. У Любешові є фабрика, на якій виготовляють народні костюми. На один дорослий костюм витрачають 3 м тканини, а на дитячий – 2 м. Пошили один дорослий та шість дитячих костюмів. Скільки метрів тканини витратили на це? Розв'язати, використавши дію множення.

$2 \times 6 + 3 = 15$ (м).

Відповідь: 15 м тканини витратили на пошиття всіх костюмів.

Наступна, **сьома зупинка** – наше місто Луцьк.

Історична назва його – Лучеськ, Лучеськ Великий. Перша згадка про нього – в Патіївському літопису під 1085 роком.

Зображення якої пам'ятки архітектури найчастіше вважається візиткою, «обличчям» цього міста?

Мовчазним свідком усіх історичних подій був і залишається Луцький замок. У давні часи його було видно здалеку, а тепер він ховається у щільній забудові Старого міста. Спочатку замок був дерев'яний, потім замінили його на цегляні мури. Формою замок нагадує трикутник, вершини якого увінчують три вежі – В'їзна, Владича та Стирова.

– В'їзна захоплює величчю та могутністю. Товщина її стін – до 3 м.

– Стирова башта формами нагадує В'їзну, але трохи вужча в основі. З її боку протікає річка Стир. Колись там зберігали важливі документи.

– Владича вежа – найменша з трьох. Але вона така ж гарна і колоритна. Назвали її так тому, що вона побудована біля будинку владичи (єпископа). Під муром між Владичою і Стировою вежами був підвал, де зберігали продукти на випадок війни.

Складання задачі про рідне місто в групах.

Висота В'їзної брами – 27 м, а Владичої – 14 м. Яку задачу можете скласти, маючи такі дані?

Лучани пишуться тим, що з нашим містом пов'язані життя і творчість геніальної дочки українського народу Лесі Українки. В перший приїзд до Луцька дівчинка написала свій перший вірш «Надія». У скільки років був написаний цей твір, можна дізнатися, коли розв'яжемо приклад:
 $96 - 35 + 18 - 75 + 5 = 9$.

IV. Підсумок уроку

Я – репортер, буду брати у вас інтерв'ю:

– Що було цікавим на сьогоднішньому уроці?

– Що нового з'ясували для себе про рідну Волинь?

Література

1. Нестандартні уроки в початкових класах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : ua.textreferat.com/referat-13517-1.html
2. Calameo – Урок «Подорож картою України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.calameo.com/books/00411308494cb2aa02f77
3. Початкові класи: урок-подорож у країну казок [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.pochatkivec.ru/2013/04/blog-post_3344.html